

LILY TUCK • Kız Kardeşler

LILY TUCK 10 Ekim 1938'de Paris'te doğdu. Ailesi Almanya'daki Nazi iktidarından kaçıp Fransa'ya göç etmişti. 1940'ta Fransa da işgal edilince Güney Amerika'ya taşındılar. Yazarın çocukluğu Uruguay ve Peru'da geçti, bir süre Tayland'da kaldı. Annesi ile babası boşanınca, annesiyle birlikte New York'ta yaşamaya başladı. Radcliffe College'da okudu ve ardından Fransa'ya dönerek Sorbonne'da İngiliz edebiyatı yüksek lisansı yaptı. İlk romanı *Interviewing Matisse or the Woman Who Died Standing Up* 1991'de yayımlandı. 2000'de *Siam or the Woman Who Shot a Man* adlı kitabıyla "Pen/Faulkner Award for Fiction"ı ve 2004'te *Hüzünlü Bir Aşk Şarkısıydı Paraguay* adlı kitabıyla "National Book Award for Fiction"ı kazandı. New York'ta ve Maine'de yaşıyor.

Sisters

© 2017 Lily Tuck

Bu kitabın yayın hakları Antaolialit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla Grove/Atlantic, Inc.'den alınmıştır.

İletişim Yayınları 3072 • Dünya Edebiyatı 283

ISBN-13: 978-975-05-3181-1

© 2021 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2021, İstanbul

YAYINA HAZIRLAYAN Barış Özkul

KAPAK Suat Aysu

KAPAK RESMİ Ernst Ludwig Kirchner, "Bir Modelle Otoportre", 1910

UYGULAMA Hüsnu Abbas

DÜZELTİ Büşra Bakan

BASKI Sena Ofset · SERTİFİKA NO. 45030

Litros Yolu, 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok, 6. Kat, No: 4NB 7-9-11

Topkapı, 34010, İstanbul, Tel: 212.613 38 46

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

LILY TUCK

Kız Kardeşler

Sisters

ÇEVİREN
Necdet Dümelli

Jessica ve Michelle'e...

İlk ve ikinci eşler kız kardeş gibidir.

– CHRISTOPHER NICHOLSON, *Winter*

O ve ben akraba değiliz – uzaktan bile.

Bir zamanlar, karısı ölen bir adamın –ama o ölmedi–, karısının kız kardeşiyle evlenmesi tuhaf karşılanmazmış. Ölmek üzere olan kardeşinin bakımını üstlenmek için zaten eve gelmeye başlayan kadın, sonra da çocuklara bakmak, yemek yapmak ve diğer ev işlerini halletmek için kalırmış. Orada bulunuşu faydalı ve gerekliymiş. Jane Austen’in kardeşi Charles Austen mesela, mesela ressam William Holman Hunt ve John Collier; üçü de, İngiltere’de böyle evlilikler Müteveffa Eşin Kız Kardeşiyle Evlilik Kanunu’yla 1907’ye kadar yasak olmasına rağmen, ölen eşlerinin kız kardeşleriyle evlenmişlerdir. *Eski Ahit*’te geçen, İsrail’in On İki Kabillesi’nin selefi Rahel ve Lea kız kardeşlerle Davut’un evliliği de bu durumun bir örneğidir.

Birbirimize benzemiyoruz. O sarışın, solgun tenli, iri kemikli ve benden daha uzun boylu. Gençlik fotoğraflarını da gördüm ve doğrusunu söylemem gerekirse, hoş biriymiş. Ciddi. Şimdi ise bir nevi yıpranmış bir güzelliği var. En hoş yanı burnu –Yunan burnu deniyor sanırım–, doğrudan alından başlayan türden, köprüsüz bir burun. Michelangelo'nun *Davut*'u gibi.

Ben esmer ve minyonum.

Wikipedia'ya göre, Michelangelo'nun *Davut*'u yaklaşık 17 fit, yani 5,16 metre uzunluğunda ve 12.478,12 libre, yani 5.660 kilo ağırlığında.

Gençlik fotoğraflarından birinde, bir Paris sokağında siyah, büyük, eski moda bir bebek arabası sürüyor. Kestane ağaçlarının gölgelediği sokakta, bebek arabasıyla birlikte bir köpeğin tasmaından uzanan kayışı tutuyor. Siyah-beyaz bir teriyer bu ve kayış gerginleşmiş.

Köpeğe “Dur,” diye sesleniyor belki, “rahat dur.” Ama köpek aldırış etmiyor.

“Köpeklerden pek hoşlanmazdı,” demişti kocam bir kere. “Kedilerden hoşlanırdı. Bense kedilerden nefret ederim,” diye eklemişti.

Kocamı, “Köpekleri severim,” diye yanıtlamıştım ben de.

İlk başta, kedilerle dolu bir evde yaşadığını canlandırmıştım kafamda. Orada burada kediler. Kanepede, sandalyelerin üzerinde gerinen, mutfak masasında yatan, pencere pervazında yalanıp temizlenen, yerdeki kaplardan beslenen kediler. Kir pasak. Rodin'in kullanıp attığı metresi, ihmal edilmişlik ve yoksullukla delirtilen zavallı Camille Claudel hakkındaki kitap geldi aklıma. Paris'te, Quai de Bourbon'daki dairesi; yabani kediler için bir yuva.

Olur da ara sıra uyku tutmazsa –ara sıra değil aslında, genellikle uyku tutmaz beni; insomni var bende– kuzuları saymak yerine, evlilikleri boyunca kaç kez seviştiklerini hesaplamaya çalışırım. Elbette yalnızca tahmin yürütüyorum, ama bunun hakkını vermeye çalışayım; diyelim ki ilk iki yıl –ikisi birden gençti, yirmili yaşlardaydılar– hemen hemen her gece seviştiler, yuvarlayıp bin sevişme olduğunu aklımızda tutalım; üçüncü ve dördüncü yıl, haftada yalnızca iki-üç kez sevişmişlerdir belki, bunun için de –o kadar etmez ama– üç yüz sevişme diyelim. Sonraki sekiz-dokuz yıl, *onun* bu yıllarda iki çocuk doğurduğunu da hesaba katarak, haftada yine iki-üç kez seviştiklerini düşünürsek, bu da yaklaşık sekiz yüz sevişme daha eder ve muhtemelen evliliklerinin sonuna doğru sevişmemişlerdir. Hal böyle olunca, kocamla *onun*, evlilikleri boyunca, hemen hemen iki bin kez seviştiğini tahmin ediyorum. Ben ve kocam ise –daha yaşlıydık, kocam kırklarındaydı– ilk yılımızda çok seviştik ama sonra, haftada yalnızca bir ya da iki kez, genellikle pazar sabahları seviştik.

Bana *onun* müzikle ilgilendiği söylenmişti. Aynı zamanda –yine aynı kişi, onu evliliğinden önce çok iyi tanıyan bir okul arkadaşı– konser piyanisti olabileceğinden bahsetmişti bana. Dünyadaki en önemli ve dillere destan piyano icrası bölümlerinden biri olan Curtis Institute of Music’in bulunduğu Philadelphia’da iki yıl yaşamış.

Onu çok iyi tanıyan bu kişi, “Onun Eleanor Sokoloff ve Seymour Lipkin’den, bilhassa Seymour Lipkin’den aldığı dersleri bir türlü unutamadığımı söylemesi hâlâ aklımda,” demişti. “Hatta Seymour Lipkin’in bir piyanist olarak, bes-tecinin düşündüğü ve hissettiği şekilde çalması şeklindeki etik sorumluluğına sahip olduğunu ve çalarken başka şeyleri düşünmediğini söylemesini. O, bunu hiç unutmadığımı söylemişti. İşe bakın,” dedi bu kişi, “bunu ben de unutmadım.”

Fakat evlenince, bu işten vazgeçmiş.

Kocam mı zorlamıştı onu? Merak ederdim.

Bir kariyerim var, ama ne piyanistim ne de sanatçı. Kariyerim ekonomik bir özgürlük getiriyor, evden dışarı çıkmamı sağlıyor; yine de ona buna pek para saçan biri değilim. Olur da yarın işi bırakırsam, pek bir şey değişmez. İşim konusunda pek tutkulu sayılmam.

Eğer kocam *ona* piyanoyu bıraktırdıysa ya da daha çekici ve ikna edici biçimde, bunu önerdiyse, bunun için kocama kırgın olup olmadığını düşünmeden edemiyorum.

Hatta bu kırgınlığın boşanmalarında payı olup olmadığını... Sanırım boşanmalarının sebebi yalnızca piyanistliği bırakması değil.

Bu noktada, müzik söz konusu olduğunda, iyi bir kulağımın olmadığını söylemem gerek.

“O ve ben, Mrs. Sokolofftan hocanın *Bösendorfer*’inde ders aldık,” diye ekledi onu tanıyan okul arkadaşı.

“Neyinde, neyinde?”

“*Bösendorfer*’in seksen sekiz yerine doksan yedi tuşu vardır. Fazladan dokuz tuş, piyanonun bas tarafındadır. Mrs. Sokoloffun piyanosunda bu tuşlar, piyanonun geleneksel la ucu ile sol el kısmının arasına yerleştirilmiş bir açılır kapanır paneldedir; böylece onlara kazara basılmaz. Günümüzde, gizli bir panel yapmak yerine, bu fazladan tuşlar standart seksen sekiz tuşla karışmasın diye siyah yapılır.”

Çocuklarına –bir oğlan ve bir kız– gelince, artık iyi geçiniyoruz. Ama babalarıyla evlendiğimde, ilk başlarda, endişelenmiştim. Gergindim. O zaman on üç yaşında olan oğlan beni umursamıyor gibiydi. Ondan biraz daha büyük olan kız düşmanca davranıyordu. Benim çocuğum yoktu, onları memnun etmek için çok çabaladım. Benden hoşlanmalarını –beni sevmelerini– istedim ve şimdi geçmişe baktığımda vermemem gerektiğini anladığım özgürlükler verdim onlara. Yataklarını toplamadıklarında hiçbir şey demedim mesela, veyahut ıslak havlularını banyo zeminine attıklarında. Bulaşıklarını evyeye taşıyıp yıkamam için öylece bıraktıklarında da bir şey demedim. Fakat zaman geçtikçe rahatladım ve daha dürüst davrandım. Söylemek istediklerimi içimde tutmadım.

Oğlan bir ara uyuşturucuya bulaştı. Şimdi düşünüyorum da, ona bir şeyler söylemem gerekirdi. Ama o zaman burnumu sokmak istememiştım.

“Annenin kedisi var mı?” diye sormuřtum ođlana bir kere.
Kara gözbebeklerini kocaman açıp kahkaha attı.
“*Miyav, miyav.*”